

EDITAP JESUS YE UKWAÑ UBIERE-IKPE

Matthew 26: 47-68; 27:1, 2, 11-26.

ỌYỌHỌ UKPEP-ÑKPỌ 431

Eke Mkparawa

IKỌ IBUOT: “Owo ese Enye ke ndek, enyuñ esin enye; enye edi owo ukut, onyuñ emehe ke mfuhọ” (Isaiah 53:3).

Emum Jesus Nte Owo-ñkpọkọbi

Christ ama enyene erikan ke eñwan eke Spirit oto ke edibọñ akam ke edọñ Esie nno Ete, utọ akam emi akanamde ibibiak Esie etie nte mme ntọi iyip. Edi idaha emi Enye adaha suññ asaña ye mbet Esie aka ndisobo ye asua. Enye ama etiñ ọno mbet Esie ete ke anditap kekpere; ndien mbemiso Enye okure se Enye okosuk etiñde ke inua, sese udim ekọñ mbon Rome ye mme oburobut Scribe ye Pharisee ebiọñre ye ofut ye mme eto. Judas akada udim ekọñ oro usuñ onyuñ efehe ọwọrọ okotim Jesus inua. Ke ekikere owo, akpana but anam enye ke utọ idek edinam emi tutu enye ikpoyomke mbet baba kiet okut enye, edi emi ekedi ubak ediomi emi enye akanamde ye mme akwa oku.

Jesus kpukpru ini ekesidi ifure-ifure onyuñ ọfọn ido ye mme owo. Kpukpru ini, Enye ekesisaña anam nti utom. Edi ke emi mme asua Esie edi ke ekim man emum Enye nte owo-ñkpọkọbi emi anamde akwa idiok-ñkpọ. Jesus ikeñwanake ye mmọ, edi ekedi ọkpọsọñ ñkpọ mmọ ndimum Enye. Ini kiet, akwa oku ama ọdọñ mme owo ete ekemum Jesus, ndien ke mmọ ekenyọñde ubọk-ubọk eka, ñkukure ikọ nnyaña-idem mmọ ekedi, “Akananam owo itiñke ikọ nte owo emi” (John 7:46). Mme ikọ inua Esie ema ebin mmọ oro ekeyomde ndimum Enye. Idahaemi ke iñwañ, otu mme idiok owo ekedide ndimum Enye ema efiak edem eduọñọ ke isọñ ke ini Jesus ọkọdọhọde mmọ ete Imọ idi owo emi mmọ eyomde. Enye okpon akan owo: Enye ekedi Eyen Abasi, onyuñ enyene kpukpru odudu ke enyọñ ye ke isọñ edieke enye okpoyomde ndida nnam ñkpọ. Enye ikpayakke mme idiok owo ebọp Enye. Abasi ọkpọnọ Legion angel duopeba (emi edide 70,000 me akande oro) emi kiet ekemede ndisobo mme asua Christ ke editotuk. Edi oro ikedighe uduak Abasi. Ini Andinyaña “ama ekem” ndien akana nte ewot Enye nte Eyen-erọñ Uwa.

Unana-ukeme Owo Ke Esiode Abasi Efep

Da mme angel emi Jesus okpokokotde edi domo ye ekpri ofut Peter. Ñkukure se Peter ekekemede ndinam ekedi ndisibe utọñ asaña-utom akwa oku. Oro edi nte nnyin imemde ke edade edomo ye odudu Abasi. Edi edieke ekpekedide uduak Abasi ete mbet enyaña Ete-Ufọk mmọ, owo kiet okposuk ananam ata akpan ñkpọ. “Edieke Abasi adade ye nnyin, anie edikeme ndibiọñọ nnyin?” (Ñwed Mbon Rome 8:31); ye “Owo mbufo kiet eyebine tọsin: koro edi Jehovah Abasi mbufo añwana ekọñ ọno mbufo” (Joshua 23:10). Otu mbon-ekọñ ye mme ofut ye eto ikpañwanke edieke ekpekedide uduak Abasi ete Christ ọbọhọ.

Jesus ama ayak mbon-ekọñ eda Enye eka ke ufọk esop; ndien kpukpru mbet Esie ema ekpọñ Enye. Jesus emi akanamde akakan uwa oro edi, ndinọ uwem Esie ke ntak mme asua Esie etie nte ikenyeneke baba ufan kiet ke ini Enye okotimde oyom uñwam. Nte nnyin imaha Andinyaña ke ntak ekọm-urua emi enye ekekpede?

Mme Ntiense Nsu

Ke akpa ifet, ekeda Jesus eka ke okure akwa oku. Ema ekot mme ntiense nditiñ ikọ ndian Jesus, edi owo ikekwe koro akananam Enye inamke se idiokde. Ekem ntiense nsu iba ema ewọrọ eda, edi ikọ nsu mmọ ikedighe ukem. Ikpananaha eda ikọ-ntiense mmọ enam ñkpọ, edi esit ama ayat mme Jew eti-eti tutu mmọ enam nte ke ama asaña ekekem nte ibet eketemede. Kiet ke otu ntiense ete ke Jesus ọkọdọhọ ete “Nyewuri temple emi edade ubọk ebọp, ndien ke usen ita nyebọp efen emi midaha ubọk ibọp” (Mark 14:58). Edi oro ikedighe se Jesus eketiñde. Mme ikọ Esie ekedi “Ewuri temple emi, ndien nyediọñ enye ke usen ita” (John 2:19). Enye eketiñ abaña ikpohidem Esie, ete ke owo efen eyebiat

enye, edi Enye ke Idem-esie eyekeme ndinam enye afiak adaha-ada. Enye iketiñke ñkpọ baba kiet ibaña ufọk.

Ñko, Akwa oku ama ọdọhọ Jesus etiñ ikọ adian Idem-esie. Oro ñko ikasañake ikekem ye mme mbet Sanhedrin, emi akakarade mme Jew. Ekpedi nte owo enyimedede ete imọ imedue ikanaha eda ikọ-ntiense esie. Akana ebiom enye ikpe eto ikọ-ntiense akpanikọ emi edide ukem-ukem eto owo iba.

Mme owo ema efiari Jesus etap ke iso; mmọ ema emia Enye, ema enyuñ etiñ ikọ ye Enye ke ido usọñ-enyin. Kpukpru emi ikasañake ikekem ye mbet mme Jew. Akana eda owo-ñkpọkọbi ekededi nte iduehe tutu eduñọre efiok me enye edue; edi iyaresit mmọ emi ama anam mmọ efre mme mbet edu-uwem mmọ.

Oku ama ayat esit ye ikọ-ntiense Christ tutu enye awai edisine-ñkpọ esie onyuñ oyom ete ewot Jesus. Oro edi se mme Jew ema ekebiere mbemiso etọñọ ikpe. Ekenyuñ enim ikpe ke ido, ndiyuhọ mmọ eke edibupde mbume ke abaña utọ usọp-usọp uwot-owo ntre.

Peter Akañ Ọbọñ

Peter okodu ke mmọñ ke Andinyaña ọkọbode kpukpru esuene emi? Enye eketiene nsan-nsan ese se iditibede, okonyuñ odu ke idiok idaha. Ke akpa ifet, enye ama etre ndikpeme nnyuñ mbọñ akam, ke oro ebete enye etiene Jesus nsan-nsan. Oro edi ñkpọ iba emi nnyin inyenede ndikpeme. Nte nnyin itrede ndibọñ akam ye ndikot Ikọ Abasi emi edide edineme-nneme ye Abasi, akamba ufañ odu ke ufot nnyin ye Andinyaña; ndien edieke ikade iso ntre nnyin iyekañ Enye emi akafakde ukpọñ nnyin.

Ke ini idomo ekedide etiene Peter, enye ikenyeneke odudu ndisọñọ-nda. Edi ekpri eyen-añwan ama ọdọhọ Peter ete ke enye edi anditiene Jesus, ndien enye ama akañ. Emi edi Peter emi akanamde inua ete ke imọ iyekpa ke ntak Jesus. Se nte inanade ukeme ke idem nnyin! Ikebighike mmọ efen ema edioñọ Peter, edi enye ama akañ ete akananam imọ idiọñọke Jesus. Ke akpatre esit ama ayat enye tutu enye osuñi isuñi.

Ekikọ-unen Ọkpọk

Ndo-ndo oro ekikọ-unen ama ọkpọk; ndusuk emi eketie nte uyom obuma ke utọñ Peter. Nso ikenam emi enyek Peter idem eti-eti? Koro Jesus ama ọdọdọhọ Peter ete mbemiso ekikọ ọkpọk, Peter eyekañ Imọ utim ikata. Jesus ama onyuñ okop nte ekikọ-unen ọkpọkde onyuñ ọwọñọre enyin mbọm-mbọm ese esin-ifik mbet Esie emi okodude ke mmem-idem. O, nso oruk iduọ-esit okosim Peter! Enye ama okut ke emi ete ke Ọbọñ ama enen ke kpukpru se Enye eketiñde adian enye ndien enye ọwọrọ akatua eyet eti-eti.

Edi idorenyin ama odu ọnọ Peter. Enye ama atua mkpọfiok onyuñ akabare esit. Idighe ubom eke idiok-ñkpọ okponde edibiọñọ mme anam-idiok ndiduk ke Heaven, edi, edidi unana mmọ ndinyime ndikabare esit mkpọñ idiok-ñkpọ. Peter ama atua mkpọfiok, akabare esit onyuñ akabare edi adaha ke ufọk-Abasi onyuñ ọsọñọ mbet eken idem. Ke usen Pentecost, ke ama ọkọbọ uduok-mmọñ Edisana Spirit, enye ama ọkwọrọ utibe Ikọ Abasi emi akanamde tọsin owo ita ebọ erinyaña ke usen kiet. Ke enye ama akanam utom ke esit akpanikọ ke ediwak isua, enye ama akpa ke ntak Christ emi enye akakañde ini kiet ko.

Enam Ini Ukpe Ikpe Omuhọ

Ikpe ke emi okosuk aka iso ke ufọk Caiaphas, ndien ke ata usen-ubok, ema ebere enyuñ enyime ete ke Jesus odot mkpa. Ke mbet mme Jew, utọ ikpe oro akana aka iso ke usen ita: ekenyene ndinọ ubiere-ikpe ke akpa usen; ke ọyọhọ usen iba akana efiak ekere ebaña se eketiñde ke akpa usen, mme ebere-ikpe ikpayakke ñkpọ ndomo-kiet osio esit mmọ efep ke ikpe oro; ndien ke ọyọhọ usen ita, mmọ ekenyene ndisobo man efiak esin afia. Edieke ebere-ikpe ama ekefik ubok ete ebiom akañ-idem ikpe, enye ekeme ndikpuhọre ekikere esie; edi edieke enye ekefikde ubok ete owo oro “iduehe” ke akpa ifet, enye ikenyeneke ndikpuhọre. Ntre ema enọ akamba ufañ owo ndibọhọ. Edi ikpe Jesus iketiehe ntem; ekesọsọ ekpe enyuñ ebere ke ini-ñkanika (hour) ifañ ke okoneyo.

Ndudue Ikoduhe Ke Jesus

Mme Jew ekedu ke idak ukara mbon Rome, ke ntre ikpe ekededi emi ubiere-ikpe ekenyeneke ndida uwem owo, akana nte eno esok mbon Rome ndibiye. Do ke tuhi usen-ubok, udim owo ye iyaresit ema eda owo-nkpokobi mmọ eka itie ubiere-ikpe Pilate. Ke Pilate ama eketi ikọ ye Jesus ke ekpri ini, enye ama odoho ete “Nkwe baba idiok-nkpọ kiet ke idem Esie.” Mme Jew ikamaha emi. Mmọ ekeyom Pilate ebire ete ewot enye ke uyo mmọ okonyuñ onọ unen ubierikpe. Nte Pilate ikpetreke ndida ke uyo mmọ?

Christ Ke Iso Herod

Ke Pilate okokopde ete Jesus okoto Galilee, enye ama ekere ete ke akpana ikpon ndino ubierikpe ke ndino Enye esok Herod emi ekedide andikara edem oro. Herod ama enem esit ndikut Jesus koro enye ama okop abana mme utibe-nkpọ Esie onyũ odori enyin ete ke imo iyekut mme utibe edinam. Edi Qbon inamke mme utibe-nkpọ Esie ndiyuhọ mmọ oro eyomde ndisese. Ke Jesus okodopde uyo ke se Herod eketinde adian Enye, mbon-ekon ema esak Enye nsahi, esin Enye akwa ofon-idem enyũ enam nte eno Enye ukpono. Herod ikoyomke ndino ubiere-ikpe, do enye ama onọ Jesus efiak esok Pilate.

Jesus Mme Barabbas?

Ke ifet emi nwan Pilate ama adaba idiok ndap, ndien ndik ama anam enye nte edieke Pilate ebierede ikpe mkpa onọ Jesus, akamba afanikon eyesim mmimọ. Ndik ama anam Pilate nko, ndien enye ama eti ete ke ekedi ido mme Jew ndisana owo-nkpokobi kiet nyak ke ini usoro Nsana-mbe (Passover) kpukpru isua. Ndusuk enye ama emek akakan anam-idiok, owot-owo, emi ekesinde ndik ke otu mme owo, onyũ onọ mme Jew ifet ete emek owo oro me Jesus. Enye ama onim ke akpaniko ete ke mmọ eyemek Jesus, edi mmọ ema efiori ete “Idighe owo emi, edi, edi Barabbas.” Pilate ama ekere ete ke mbom Jesus eyenam mmọ edieke imo imiade enye, ndien iyekeme ndisana Enye nyak, edi mmọ ekesuk efiori “Wot Enye ke cross.” (Ibet mmọ ikonyimeke emia owo ke iso esop ke ini mibiyeke ikpe esie).

Pilate ama otim ofiok ete Jesus ekedi edinen owo, edi enye ikenyeneke esit emi osone ada ke se enye okofioke ete edi akpaniko. Enye ekefehe otu owo. Enye ama ada ke iso mmọ eyet ubok esie ndinyaña idem nsio ke edinam ufep esie, edi ikekemeke ndiyet ubiomikpe esie ke iso Abasi mfep.

Ufen Mme Jew

Mme Jew ekedoho ete “Iyip Esie akpakam okobo nnyin ye ndito nnyin.” Ubaha nte mmọ ekpekefiokde se mmọ eketinde! Ikebighike, ke Jesus ama akakpa, ema ebiat Jerusalem, mme Jew ema enyũ ebọ mme enyene-ndik ufen. Nte ewet mbuk-eset kiet emi ekerede Josephus etinde, ema ewot mme Jew 1,100,000 enyũ etan 97,000 nte mbuot-ekon. Oro ekedi kana ntono ukut mmọ. Mmọ esuk ebọ ufen tutu osim mfin emi koro mmọ eketrede ndidion Messiah mmọ ke ini Enye ekedide, ekenyũ ebierede ikpe idiok mkpa, kpa mkpa but ke kros eno Enye. Ke ini Jesus edifiakde edi, mme Jew eyedion Enye enyũ etua eyom Enye “emi mmọ ekekimde” (Zechariah 12:10).

MME MBUME

- 1 Anie akatap Jesus? Ke okuk ifan?
- 2 Ke mmon ke otu owo ekeket Jesus? Ke nso utọ ini?
- 3 Nso ikotibe ino mbet Jesus ke ini Enye akakabarede edi owo-nkpokobi?
- 4 Nte Jesus ama enyene nnen-nnen ubierikpe?
- 5 Nso ikedi ubierikpe?